

แนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก)
ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์*

GUIDELINE FOR APPROACH TO THE OPEN-MINDED CONVERSATION
FOR A SAFE SEX COURSE AMONG CHILDREN
IN PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE

อนุสรณ์ สุขกันตะ

Anusorn Sukkanta

วิภาณี เพือกบัวขาว

Wipavanee Phueakbuakhao

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, ประเทศไทย

Phetchaburi Rajabhat University, Thailand

E-mail: bbee_kong09@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดกระบวนการหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) ประเมินหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 3) เสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 50 คน และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทั้งระดับปฏิบัติและระดับบริหาร ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 9 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกระบวนการหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้นำ 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 แนะนำตัวผ่านภาพ กิจกรรมที่ 2 เส้นชีวิต กิจกรรมที่ 3 เลือกช้าง กิจกรรมที่ 4 เราทำแบบนี้กับลูกบ่อยไหม และ กิจกรรมที่ 5 ฝึกฟังอย่างตั้งใจ มาดำเนินการ 2) การประเมินหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า (1) ผู้เข้าร่วมโครงการหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน

* Received 10 March 2024; Revised 30 May 2024; Accepted 1 June 2024

(รัก) ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พัฒนาศักยภาพการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวของผู้เข้าร่วมการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ผู้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีคะแนนผลการทดสอบสูงกว่าก่อนเข้าร่วม การอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 1) รูปแบบการทำงานผ่านเครือข่ายจิตอาสาในโรงเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง 2) ผ่านผู้นำชุมชน 3) ผ่านเครือข่ายโรงพยาบาล 4) ผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำสำคัญ: แนวทาง, หลักสูตรผู้ใหญ่, ปลอดภัย, ประจวบคีรีขันธ์

Abstract

This research aimed to: 1) study the process of creating the Open-minded Conversation for a Safe Sex Course among Children in Prachuap Khiri Khan Province, 2) evaluate the Open-minded Conversation for a Safe Sex Course among Children in Prachuap Khiri Khan Province, and 3) propose guidelines to apply the Open-minded Conversation for a Safe Sex Course among Children in Prachuap Khiri Khan Province. The research was based on mixed methods. The target group included 50 parents in Prachuap Khiri Khan Province and 9 people with the executive and performers related to the study in Prachuap Khiri Khan Province. The sampling was done using a purposive sampling method. The tools used in the research included a questionnaire and an in-depth interview form. Data were analyzed using descriptive statistics which is t-tests. The results of the study found that: 1) The process of organizing the Open-minded Conversation for a Safe Sex Course among Children in Prachuap Khiri Khan Province involved five activities: Activity 1: Introducing Yourself through Pictures, Activity 2: Lifeline, Activity 3: Choosing a Side, Activity 4: How Often Do You Do This with Your Child?, and Activity 5: Practice Listening Attentively. 2) Evaluation of the Open-minded Conversation for a Safe Sex Course among Children in Prachuap Khiri Khan Province indicated that: (1) Participants who had trained in the course became more open-minded in communicating about sex and gender-related issues within their families, with statistical significance at the .05 level. (2) Participants in this course had higher test scores after the training compared to before the training,

with statistical significance at the .05 level. 3) The guidelines for applying the Open-minded Conversation for a Safe Sex Course among Children in Prachuap Khiri Khan Province include: 1) working through volunteer networks in schools and parent networks, 2) involving community leaders, 3) collaborating with hospital networks, and 4) coordinating with local administrative organizations.

Keywords: Guidelines, adult curriculum, children's love safety, Prachuap Khiri Khan Province

บทนำ

ครอบครัวเป็นสถาบันหลักและเป็นพื้นฐานแรกในการพัฒนาคุณภาพคน ถือได้ว่าเป็นหน่วยย่อยที่เล็กที่สุดของสังคม แต่มีความสำคัญที่สุด เนื่องจากครอบครัวเป็นแหล่งหล่อหลอมคุณค่าชีวิตและบ่มเพาะคุณลักษณะ ทั้งตงามของความเป็นมนุษย์ให้กับสังคม การพัฒนาเด็กที่ดีเริ่มต้นจากในครอบครัว เด็กจะเติบโตมีคุณภาพชีวิตบุคคลิกอย่างไร จะเป็นคนดีมุ่งทำประโยชน์แก่สังคม หรือเป็นคนด้อยสมรรถภาพ สร้างปัญหาแก่สังคมและคนรอบข้าง ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับครอบครัวและวิธีการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัวเป็นสำคัญ เพราะนอกจากครอบครัวจะถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมโดยสายเลือดแล้ว ยังทำหน้าที่ดูแลเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตพึ่งตนเองได้ เป็นแบบอย่างทีหล่อหลอมความรู้สึกนึกคิด พฤติกรรม ตลอดจนจิตสำนึกของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลุกฝังค่านิยมความรัก และคุณค่าของการมีชีวิต รวมถึงเป็นแหล่งสำคัญที่เด็กได้เรียนรู้ภาษา และพัฒนาทักษะในการดำเนินชีวิตจากสิ่งต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมในครอบครัวมีความสัมพันธ์โดยตรงกับคุณภาพเด็ก ดังนั้นบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐ คือ การให้ความรู้กับบุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก และพยายามให้เด็กทุกคนได้อาศัยอยู่กับครอบครัวตน หรืออาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่คล้ายครอบครัวมากที่สุด

เรื่องเพศเป็นที่สนใจใคร่รู้ของเด็กและวัยรุ่นทุกยุคสมัย ด้วยพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงตามวัยอันเป็นธรรมชาติ การเลี้ยงดูและสื่อสารในบ้านเกี่ยวกับเรื่องเพศ นับเป็นแหล่งข้อมูลชุดแรก ๆ ของเด็กที่จะปลุกฝัง ความคิดความเชื่อในเรื่องเพศ โดยเฉพาะการเลือกว่าตนจะสื่อสารเรื่องนี้อย่างไร ซึ่งเด็กที่เติบโตมาในครอบครัวที่มีการสื่อสารเรื่องเพศอย่างตรงไปตรงมา และไม่ได้มีการครอบเคร้งครัดห้ามปรามในเรื่องเพศ เด็กจะมีแนวโน้มที่จะกล้าถาม กล้าหาข้อมูลสื่อสารความต้องการและตัดสินใจได้ดีกว่า โดยเฉพาะเมื่อต้องสื่อสารและตัดสินใจ ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในเรื่องเพศของตน แต่การพูดคุยเรื่องเพศแบบตรงไปตรงมาระหว่างผู้ใหญ่ โดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครองกับบุตรหลานในวัยนี้กลับมีน้อยหรือมีในแบบที่ผู้ใหญ่อยากบอก

สอนแบบบอกให้ทำ ให้เชื่อ ให้ระวัง ห้ามปราม ดู ลงโทษ ไม่ได้สอนแบบที่ลูกหลานที่เป็นวัยรุ่นนอยากรู้ หรือกำลังเผชิญอยู่ตามวิถีชีวิตและพัฒนาการของช่วงวัย ทำให้เด็กไปคุยกับเพื่อน แพนหรือหาความรู้เองจากโลกออนไลน์ ซึ่งอาจจะนำไปสู่พฤติกรรมที่น่าเป็นห่วงยิ่งกว่า รวมถึงอาจส่งผลกระทบต่อต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด ความรุนแรง รวมถึงเรื่องเพศตามมา โดยเฉพาะการการตั้งครรภ์ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งประเทศไทยมีอัตราที่สูง สำหรับสถานการณ์การตั้งครรภ์ ในวัยรุ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี 2561 - 2565 โดยเก็บสถิติการคลอดของหญิงที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี จากโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สูงเป็นอันดับ 1 ของประเทศในปี 2561 (อารีรัตน์ จันทร์ลำภู, 2565)

งานวิจัยจากโครงการประเมินผลกระบวนการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจทัศนคติ และทักษะการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครองกับลูกหลานวัยรุ่น ซึ่งเป็นโครงการประเมินผลการจัดพื้นที่การเรียนรู้ต่อเนื่องให้กับผู้ปกครองในการพูดคุยกับลูกหลานวัยรุ่นเรื่องเพศ โดยผลการประเมินในส่วน of ลูกหลานวัยรุ่น ส่วนใหญ่คิดว่าผู้ปกครองไม่ได้มีทัศนคติต่อการคุยเรื่องเพศดีขึ้น แม้ว่าจะผ่านการอบรมมาแล้ว โดยถึงแม้จะรู้สึกได้ว่าการเปิดประเด็นเรื่องเพศบ่อยขึ้นแต่เท่าที่ในการพูดคุยยังเป็นเชิงลบ เช่น การสอน การห้าม การดู มากกว่าความพยายามที่จะสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนอย่างเสรี ในขณะที่ผู้ปกครองถึงแม้จะรู้สึกว่าการตนเองกล้าพูดเรื่องเพศมากขึ้น ทว่ายังไม่ปรากฏคุณภาพของเนื้อหาในการพูดคุยเรื่องเพศ ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยังไม่สามารถก้าวข้ามมายาคติบางชุดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศที่ฝังอยู่ในสังคมไทย ซึ่งยังเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารเรื่องเพศกับวัยรุ่นและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้องในการพิจารณาปรับขอบเขตเนื้อหาการอบรมพ่อแม่ที่ควรเน้นทักษะการสื่อสารเพื่อการจัดการความสัมพันธ์ในครอบครัว ควบคู่ ไปกับการส่งเสริมทางเลือกอื่น ๆ ในการเรียนรู้เรื่องเพศของวัยรุ่น แนวทางหนึ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวของวัยรุ่น คือการให้ความรู้เรื่องเพศในสถาบันครอบครัวหรือบิดามารดาควรมีบทบาทสำคัญต่อการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นเพราะบิดามารดาเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเรื่องเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นมากที่สุด ถึงร้อยละ 38 (Mackenzie, S., 2002) ดังนั้น บุคคลที่มีความสำคัญที่สุดที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลเรื่องเพศที่ถูกต้องแก่วัยรุ่น คือ บิดามารดาโดยผ่านทาง การให้ความรัก ความใกล้ชิด (Closeness) การเฝ้าคอยระวัง (Monitoring) การอบรมสั่งสอน (Education) สัมพันธภาพอันดีในครอบครัว (Family relationship) หรือการพูดคุยกัน (Communication) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวจะทำให้วัยรุ่นได้ข้อมูลที่ต้องการเหมาะสม การสื่อสารทางเพศของบุคคลในครอบครัวจะส่งผลให้เกิดการ

ถ่ายทอด ความคาดหวังของครอบครัวค่านิยมทางสังคมและการสร้างแบบจำลองบทบาทเพื่อลดความเสี่ยงด้านสุขภาพทางเพศ ศักยภาพของการสื่อสารทางเพศของบุคคลในครอบครัวและลูก หลายวัยรุ่นในการควบคุมผลลัพธ์ด้านสุขภาพทางเพศในเชิงลบเพื่อทำความเข้าใจกระบวนการและผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพบุคคลในครอบครัวด้านการสื่อสารเรื่องเพศกับกลุ่มวัยรุ่น จึงเป็นการวางรากฐานที่ดีให้กับชีวิตเพื่อให้เด็กเติบโต เป็นผู้ใหญ่และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวได้จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ถึงความรักความเข้าใจตลอดจนความราบรื่นในครอบครัวอันเป็นจุดเริ่มต้นของสังคมข้อจำกัด สำคัญในการสื่อสารด้วยวาจา ระหว่างพ่อแม่และลูก ดังนั้นเมื่อลูก หลานรับรู้เรื่องเพศศึกษาซ้าก็จะส่งผลให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ดี (อรไท พิพิพัฒน์ และคณะ, 2551) อย่างไรก็ตาม การสื่อสารระหว่างบุคคลในครอบครัวกับวัยรุ่นเรื่องเพศเป็นสิ่งสำคัญที่จะสนับสนุนให้วัยรุ่นมีความรู้ความเข้าใจ ปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมในเรื่องเพศให้ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทางเพศทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลดลง ดังนั้นการส่งเสริมให้บุคคลในครอบครัวมีศักยภาพในการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกหลานวัยรุ่นอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของลูกและยุคสมัยที่เปลี่ยนไปจำเป็นต้องมี การหา รูปแบบในการพัฒนาศักยภาพของบุคคลในครอบครัวเพื่อสื่อสารเรื่องเพศให้กับลูกหลานวัยรุ่น โดยคำนึงถึงความสามารถและบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของสมาชิกในครอบครัว โดยการอบรมครั้งนี้ได้ นำหลักสูตรการสื่อสารเรื่องเพศของมูลนิธิ Path2health ชื่อหลักสูตร คุยเปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย จำนวน 5 กิจกรรม ได้แก่ แนะนำตัวผ่านภาพ เส้นชีวิต ย้อนรอยวัยรุ่น ทำอย่างนี้บ่อยไหม และฟังอย่างตั้งใจ นั้น ผู้วิจัยคาดหวังว่าแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์นี้ จะทำให้ผู้เข้าร่วมมีความสามารถในการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกหลานวัยรุ่นมากขึ้น ทั้งในด้านการรับรู้เรื่องเพศ เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศ มีความสะดวกใจในการสื่อสารเรื่องเพศมีการปฏิบัติการสื่อสารเรื่องเพศและมีทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดกระบวนการหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อประเมินหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mix Methods Research) โดยใช้วิธีการกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) ศึกษากลุ่มเดียว โดยวัดก่อนและหลังการทดลอง (one-group pretest-posttest design) พร้อมทั้งใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลในครอบครัว ได้แก่ พ่อ แม่ หรือ ผู้ปกครอง ที่เป็นผู้ดูแลบุตรหลานที่มีอายุไม่เกิน 20 ปี ที่เข้าร่วมการอบรม หลักสูตร ผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 1 รุ่น 50 คน ในปีงบประมาณ 2566 กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในด้านครอบครัวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และผู้บริหางานที่มีความเกี่ยวข้องด้านครอบครัวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 9 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในด้านครอบครัวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คือ ผู้ปฏิบัติงานจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 1 คน นักพัฒนาชุมชนหรือผู้ปฏิบัติงานด้านครอบครัวจากองค์การบริหารส่วนตำบลเขาล้าน ตำบลร่อนทอง อย่างละ 1 คน และผู้แทนทีมวิทยากรครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน 2) ผู้บริหางานที่มีความเกี่ยวข้องในด้านครอบครัวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คือ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนาครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 3 คน 3) กลุ่มผู้เข้าร่วมการอบรม คือ บุคคลในครอบครัว ได้แก่ พ่อ แม่ หรือ ผู้ปกครอง ที่เป็นผู้ดูแลบุตรหลานที่มีอายุไม่เกิน 20 ปี ที่ได้เข้าร่วมหลักสูตร ผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยจากชุมชนในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ส่วน ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

ส่วนที่ 1 เพื่อศึกษาการจัดกระบวนการหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสังเกตการณ์ (field observation) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ของผู้ปฏิบัติงานทั้งระดับปฏิบัติงานในด้าน

ครอบครัวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 3 คน และระดับบริหาร จำนวน 3 คน และทีมวิทยากรครอบครัว จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน เกี่ยวกับ 1) การรับรู้ในการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว 2) ทักษะคติกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว 3) ปัญหา อุปสรรคในการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว

ส่วนที่ 2 สำหรับประเมินหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ในการสอบถามผู้เข้าร่วมการอบรมมีลักษณะเป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของบุคคลในครอบครัว ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ สมรส ศาสนา จำนวนบุตร ลักษณะของครอบครัว อาชีพ รายได้ของครอบครัว และแหล่งความรู้เรื่องเพศที่ได้รับเรื่องเพศ โดยใช้คำถามแบบเลือกตอบ ในส่วนของข้อมูลการรับรู้และความเข้าใจของผู้เข้าร่วมอบรมในโครงการฯ ด้านการรับรู้เรื่องเพศ โดยวัดทักษะและความเข้าใจใน 4 ด้าน ได้แก่ เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ความสนใจในการสื่อสารเรื่องเพศ การปฏิบัติ และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศ เครื่องมือนี้นี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการสรุปเนื้อหาองค์ความรู้ เกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัวจากเอกสาร และปรับให้เข้ากับบริบทของกลุ่มตัวอย่าง และรายละเอียดกิจกรรมในโครงการฯ ที่ได้ดำเนินการเนื้อหาจึงประกอบด้วย เรื่องเจตคติ ความสนใจ การปฏิบัติและทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศ

ส่วนที่ 3 สำหรับการวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสังเกตการณ์ (field observation) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยเลือกผู้ที่มีความสนใจในกระบวนการและมีส่วนร่วมในการสะท้อนแสดงความคิดเห็นในขณะเข้ารับการอบรม จำนวน 9 คน เกี่ยวกับ 1) การรับรู้ในการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว 2) ทักษะคติกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว 3) ปัญหา อุปสรรค ในการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างแท้จริง จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและการพัฒนาศักยภาพบุคคลในครอบครัวด้านการสื่อสารเรื่องเพศกับกลุ่มวัยรุ่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตรงประเด็นตามกรอบแนวคิด ผู้วิจัยใช้ การบันทึกคำสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้กระทำการอย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการวิจัย ตั้งแต่ก่อนการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์

ข้อมูลผู้วิจัยจะยึดหลักการตามแนวคิดของมิลเลสและฮิวบีแมน (Miles and Huberman, 1984) แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การลดทอนข้อมูล (Data Reduction) ผู้วิจัยได้เรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร บทสรุปที่ได้วิเคราะห์จากการบันทึกเสียงที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีความเกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน โดยลดทอนข้อมูลให้เหลือเฉพาะประเด็นของสภาพการพัฒนาทุนมนุษย์ สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ

2. การจัดระเบียบข้อมูล (Data Display) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการลดทอนข้อมูลแล้วมาจัดเป็นหมวดหมู่ โดยจำแนกตามประเภท หรือประเด็นที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันที่ได้จากการสัมภาษณ์ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3. การหาข้อสรุปและการตีความ (Conclusion Interpretation) ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า โดยพิจารณาความสอดคล้อง และความแตกต่างของข้อมูลที่ได้จากการจัดระเบียบข้อมูล แล้วมาหาข้อสรุป และตีความในรูปแบบการพรรณนาตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. ทำการเปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบก่อนและหลังอบรมด้วยการทดสอบ t-test

ผลการวิจัย

ข้อค้นพบสำคัญซึ่งผู้วิจัยได้จากแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีข้อค้นพบดังนี้

1. การจัดกระบวนการหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์พบว่าประสิทธิผลหรือความสำเร็จของหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในเรื่องกระบวนการจัดหลักสูตร และ ผลลัพธ์การสร้างวิทยากรและการเปลี่ยนพฤติกรรมสื่อสารของพ่อแม่หลังจากเข้ารับการอบรมจากหลักสูตรมีความสำเร็จในการทำงานในระดับสูงเมื่อ พิจารณาจาก 1) การนำหลักสูตรไปใช้ 2) การสร้างวิทยากร และ สนับสนุนวิทยากร 3) การสร้างความเชื่อมั่นในการปรับเปลี่ยนการสื่อสารสำหรับการจัดกระบวนการส่วนมากในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการจัดในรูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยลดทอนกิจกรรมจาก 10 กิจกรรม เหลือเพียง 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) แนะนำตัวผ่านภาพ 2) เส้นชีวิต 3) ย้อนรอยวัยรุ่น 4) ทำแบบนี้บ่อยไหม 5) ฝึกทักษะการฟังอย่างตั้งใจ แต่ยังรู้สึกว่าผู้เข้าอบรมมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติของการเลี้ยงดูลูกหลาน ไม่ต่างจากการเข้าร่วมเต็มทั้งหลักสูตร จำนวน 10 กิจกรรม และการพัฒนาประสิทธิผล การอบรมที่สำคัญคือการ

ประเมินกระบวนการทำกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ในแต่ละครั้งที่ทำการอบรม จะช่วยให้ การสรุปผลลัพธ์การเปลี่ยนพฤติกรรมพ่อแม่มีความชัดเจนว่าเกิดจากการจัดกิจกรรมอะไรบ้าง ทั้งนี้ก่อนหน้านี้นี้ยังไม่มีประเมินหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. ประเมินหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผู้เข้าร่วมการอบรมมีการรับรู้เพิ่มมากขึ้นหลังการเข้าร่วมการอบรม โดยมีคะแนนเพิ่มขึ้นเนื่องจาก หลังจากการเข้าร่วมการอบรมมีผู้ตอบแบบทดสอบการรับรู้ เจตคติ ความสะดวกใจ การปฏิบัติและทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศ ในข้อที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นหลังจากการอบรมมากกว่าก่อนการอบรม โดยแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ต่อการสื่อสารเรื่องเพศ เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ความสะดวกใจในการสื่อสารเรื่องเพศ การปฏิบัติในการสื่อสารเรื่องเพศของบุคคลในครอบครัว และทักษะการปฏิบัติในการสื่อสารเรื่องเพศ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองที่ดูแลบุตรหลาน ทั้งก่อนการเข้าร่วมการอบรมและ หลังการเข้าร่วมการอบรม รายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ประเมินหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ด้านการทดสอบ	คะแนน	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
การรับรู้ต่อการสื่อสารเรื่องเพศ	ก่อนเข้าร่วมการอบรม	18.28	2.37	2.24	.030*
	หลังเข้าร่วมการอบรม	18.88	2.30		
เจตคติในการสื่อสารเรื่องเพศ	ก่อนเข้าร่วมการอบรม	22.54	5.52	3.95	.000*
	หลังเข้าร่วมการอบรม	24.66	4.37		
ความสะดวกใจต่อการสื่อสารเรื่องเพศ	ก่อนเข้าร่วมการอบรม	27.36	6.53	3.21	.002*
	หลังเข้าร่วมการอบรม	29.84	3.94		
การปฏิบัติในการสื่อสารเรื่องเพศ	ก่อนเข้าร่วมการอบรม	28.50	8.01	3.19	.003*
	หลังเข้าร่วมการอบรม	31.88	6.31		
ทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศ	ก่อนเข้าร่วมการอบรม	28.86	6.95	3.39	.001*
	หลังเข้าร่วมการอบรม	31.66	3.5		

ที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากการทดสอบด้วยค่าสถิติ t-test พบว่า คะแนนด้านรับรู้ต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ด้านเจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ด้านความสะดวกใจในการสื่อสารเรื่องเพศ ด้านการปฏิบัติในการ

สื่อสารเรื่องเพศของบุคคล ในครอบครัว และด้านทักษะการปฏิบัติการสื่อสารเรื่องเพศ สูงกว่า ก่อนอบรม ทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

3. การเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยใน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าควรมีการปรับใช้ในบางกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับข้อจำกัด ทางด้านเวลาและงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาในแต่ละปี โดยพิจารณาจากกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วม การอบรมสามารถเข้าใจได้ง่ายและนำไปปฏิบัติได้จริง ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ 1) รูปแบบการ ทำงานผ่านเครือข่ายจิตอาสาในโรงเรียน เครือข่ายพ่อแม่ เครือข่ายผู้ปกครอง ตลอดจนกลุ่มอื่น ๆ ที่ทำงานร่วมกับโรงเรียน หรือ ทำงานเพื่อพัฒนานักเรียน หรือ พ่อ แม่ 2) รูปแบบการทำงานผ่าน ผู้นำชุมชน หรือ ผ่านแกนนำในการพัฒนาผู้นำในชุมชน เช่น กลุ่มพัฒนาสตรี 3) รูปแบบการ ทำงานผ่านเครือข่ายโรงพยาบาลระดับอำเภอ และ ตำบล ทั้งในระบบการดูแลวัยรุ่น การดูแลหญิง ตั้งครรภ์ การดูแลผู้ติดเชื้อโรคติดต่อ หรือ ยาเสพติด ซึ่งทั้งหมดนี้มีปัจจัยร่วมคือเรื่องความสัมพันธ์ ในครอบครัว 4) รูปแบบการทำงานผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อป้องกันหรือลดปัญหา ความรุนแรงในครอบครัวการพัฒนาการทำงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การจัดกระบวนการหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ได้ปรับกิจกรรมในการดำเนินโครงการจากทั้งหมด 10 กิจกรรม เป็น 5 กิจกรรม กิจกรรมละ 40 – 60 นาที โดยได้นำกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 แนะนำตัวผ่าน ภาพ กิจกรรมที่ 2 เส้นชีวิต กิจกรรมที่ 3 ย้อนรอยวัยรุ่น กิจกรรมที่ 4 ทำอย่างนี้กับลูกบ่อยไหม และกิจกรรมที่ 5 ฟังอย่างตั้งใจ มาดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ และข้อจำกัดด้านเวลา อธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการอบรมมิติการสื่อสารมี 2 แบบคือ มิติในครอบครัวแบบสนับสนุนการสนทนา หมายถึง ครอบครัวจะสนับสนุนให้สมาชิกแต่ละคนมี ส่วนร่วมโดยธรรมชาติและเปิดโอกาสให้สนทนากันได้ในทุก ๆ เรื่อง และมีมิติการสื่อสารแบบคล้อย ตามกัน ครอบครัวที่เน้นความสำคัญของการเชื่อฟังผู้มีอำนาจและส่งเสริมสถานภาพปัจจุบันใน ระบบครอบครัว Davis-Kean, P. E., and Sexton, H. R. (2009) มีการแสดงความคิดเห็นได้ อย่างเปิดเผย อุดมการณ์ที่อยู่เบื้องหลังของมิตินี้แท้จริงแล้ว คือ การมีชีวิตครอบครัวที่มีคุณค่า ประสบความสำเร็จในการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอและมีการเปิดเผยตัวตนออกมาอยู่ในระดับสูง

2. การประเมินหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในการพัฒนา

ศักยภาพบุคคลในครอบครัวด้านการสื่อสารเรื่องเพศกับวัยรุ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีคะแนนผลการทดสอบ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การรับรู้ต่อการสื่อสารเรื่องเพศ เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ความสนใจในการสื่อสารเรื่องเพศ การปฏิบัติในการสื่อสารเรื่องเพศของบุคคลในครอบครัว และทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ สูงกว่าก่อนเข้าร่วมการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นผลมาจากการได้รับการส่งเสริมความรู้ในการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกที่เป็นวัยรุ่น โดยผ่านกิจกรรมกลุ่มทั้ง 5 กิจกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2562) ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ช่วยให้ผู้เข้าร่วมโครงการที่เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครองจะเกิดการวิเคราะห์ตนเองและสิ่งแวดล้อม และเห็นช่องว่างทางความคิดและวิถีชีวิตระหว่างคนต่างรุ่น รวมถึงเห็นผลที่ตามมา ทำให้เกิดทัศนคติที่เปิดกว้างในเรื่องเพศวิถี และรับฟังมากขึ้น จากการได้เห็นมุมมองที่แตกต่างหลากหลาย และลดการตัดสินคุณค่าของแนวคิดหรือการปฏิบัติที่ต่างจากที่ตนยึดถือ นอกจากนี้ เกิดทักษะในการสื่อสาร ที่รับฟังและเรียนรู้ระหว่างกันระหว่างผู้ใหญ่กับวัยรุ่นและสนใจที่จะพูดถึงเรื่องเพศมากกว่าเดิม ซึ่งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมักมีความเชื่อเรื่องเพศที่ถูกบอกเล่าต่อกันมา บางความเชื่อมีสาเหตุจากกุศโลบายของผู้ใหญ่ที่ต้องการให้บุตรหลานของตนเชื่อฟัง แต่บางความเชื่อก็มาจากความเข้าใจที่ผิดแล้วเกิดการส่งต่อความเชื่อเหล่านั้นมาจวบจนปัจจุบัน เรื่องเพศและเพศภัยยังมีหลายเรื่องที่เป็นความเชื่อ ค่านิยมและความเข้าใจที่ผิดนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการหย่าร้าง ท้องวัยรุ่น โรคทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น และสอดคล้องกับแนวคิดของวรรณวรางค์ ทนงสุทธิ (2564) โดยมีความคิดที่พัฒนาขึ้น ซึ่งการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวโดยเฉพาะระหว่างพ่อแม่กับลูกอาจเกิดอุปสรรค หากพ่อแม่คิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ไม่ดีงาม ไม่ควรนำมาพูดจากันในครอบครัว เรื่องเพศเป็นเรื่องไม่สมควรจะเปิดเผยเรื่องเพศเป็นเรื่องที่เรียนรู้ได้เองเมื่อแต่งงานแล้ว การพูดเรื่องเพศจึงเป็นดาบสองคม และเป็นการชี้โพรงให้กระรอก ในขณะที่ลูกก็กลัวจะถูกพ่อแม่ดูว่ากล่าวจึงไม่ยอมปรึกษาพ่อแม่ในเรื่องเพศ และรวมถึงปัญหาทางเพศที่เกิดขึ้นกับตนเอง

3. เสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ได้นำหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยใน มาปรับใช้ในการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวให้กับกลุ่มผู้ปกครองที่มีลูก หลาน อายุไม่เกิน 20 ปี มีความมุ่งหวังให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น มีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีในเรื่องเพศ และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศอย่างสร้างสรรค์ภายในครอบครัว โดยได้มีการปรับใช้ในบางกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับข้อจำกัดทางด้านเวลาและงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาในแต่ละปี โดยพิจารณาจากกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมการอบรมสามารถเข้าใจได้ง่ายและนำไปปฏิบัติได้จริง ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ 1) รูปแบบการทำงานผ่านเครือข่ายจิตอาสาในโรงเรียน เครือข่ายพ่อแม่ เครือข่ายผู้ปกครอง ตลอดจนกลุ่ม

อื่น ๆ ที่ทำงานร่วมกับโรงเรียน หรือ ทำงานเพื่อพัฒนานักเรียน หรือ พ่อ แม่ 2) รูปแบบการทำงานผ่านผู้นำชุมชน หรือ ผ่านแกนนำในการพัฒนาผู้นำในชุมชน เช่น กลุ่มพัฒนาสตรี 3) รูปแบบการทำงานผ่านเครือข่ายโรงพยาบาลระดับอำเภอ และ ตำบล ทั้งในระบบการดูแลวัยรุ่น การดูแลหญิงตั้งครรภ์ การดูแลผู้ติดเชื้อโรคติดต่อ หรือ ยาเสพติด ซึ่งทั้งหมดนี้มีปัจจัยร่วมคือ เรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว 4) รูปแบบการทำงานผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อป้องกันหรือลดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวการพัฒนาการทำงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของอุดมพร ยิ่งไพธูลย์สุข และ เปรมวดี คฤหเดช (2554) โดยผู้เข้าร่วมได้รับการพัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวทำให้มีมุมมองที่กว้างขึ้น และมีมุมมองค่านิยมเรื่องเพศในประเทศไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงไป สอดรับกับสังคมไทยก้าวเข้าสู่การพัฒนาไปสู่ยุคของความทันสมัย (Modernization) เนื่องจากการรับความคิดจากชาติตะวันตกมากขึ้นประกอบกับประเทศไทยก้าวไปสู่การพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก ได้มีการนำเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารรูปแบบต่างๆ และความทันสมัยต่าง ๆ เข้ามา ในเรื่องของการแต่งกายแม้แต่การมีความสัมพันธ์ทางเพศ ทำให้มนุษย์คิดว่าการมีความสัมพันธ์ทางเพศกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ค่านิยมทางเพศจึงได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายด้าน

องค์ความรู้ใหม่

โดยภาพรวมผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรม ไปปรับใช้และผลจากการสัมภาษณ์ ผู้เข้าร่วมได้ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ภายหลังจากการเข้าร่วมโครงการช่วยให้เกิดการจะเกิดการทบทวนตัวเอง ปรับเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพื่อที่จะสามารถเข้าใจบุตรหลาน และสามารถพูดคุยเรื่องเพศกับบุตรหลานได้เช่นเดียวกับการพูดคุยเรื่องทั่วไป และมีวิธีสารเรื่องเพศกับบุตร หลานที่เป็นวัยรุ่นได้เหมาะสมและดียิ่งขึ้น จึงสรุปได้ว่า หลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในการพัฒนาศักยภาพบุคคลในครอบครัวด้านการสื่อสารเรื่องเพศกับวัยรุ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พัฒนาศักยภาพพัฒนาศักยภาพการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวของผู้เข้าร่วมการอบรมได้

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป ได้แก่ 1. การจัดกระบวนการหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้นำ 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 แนะนำตัวผ่านภาพ กิจกรรมที่ 2 เส้นชีวิต กิจกรรมที่ 3 เลือกข้าง กิจกรรมที่ 4 เราทำแบบนี้กับลูกบ่อยไหม และกิจกรรมที่ 5 ผูก

พึงอย่างตั้งใจมาดำเนินการ 2. การประเมินหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีคะแนนการทดสอบสูงกว่าก่อนได้เข้ารับการอบรม ในด้านการรับรู้ต่อการสื่อสารเรื่องเพศ เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ความสนใจในการสื่อสารเรื่องเพศ การปฏิบัติในการสื่อสารเรื่องเพศของบุคคลในครอบครัว และทักษะการปฏิบัติการสื่อสารเรื่องเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ด้านการปฏิบัติ ในการสื่อสารเรื่องเพศของบุคคลในครอบครัวมีคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงสุดจากเดิม รองลงมาทักษะการปฏิบัติการสื่อสารเรื่องเพศ เจตคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ความสนใจในการสื่อสารเรื่องเพศ และด้านการรับรู้ต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ตามลำดับ สามารถทำให้ผู้เข้าร่วมการอบรมได้รับความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติต่อไปได้จริงในเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว โดยการปรับใช้กิจกรรม 5 กิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับข้อจำกัดทางด้านเวลาและงบประมาณและยังคงสามารถในการเพิ่มศักยภาพการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวได้ และ3. แนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าสามารถประยุกต์ใช้หลักสูตรผ่าน 1) รูปแบบการทำงานผ่านเครือข่ายจิตอาสาในโรงเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง 2) ผ่านผู้นำชุมชน 3) ผ่านเครือข่ายโรงพยาบาล 4) ผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถพัฒนาศักยภาพและการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวของผู้เข้าร่วมการอบรมได้ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ได้แก่ ด้านการพัฒนาสังคม สามารถนำหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในการพัฒนาศักยภาพบุคคลในครอบครัว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปเป็นทางเลือกในการให้ความรู้เรื่องการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และสามารถนำไปเผยแพร่องค์ความรู้ดังกล่าว โดยการจัดฝึกอบรมหรือนำแนะที่บุคลากรด้านการพัฒนาสังคม และด้านสุขภาพ สำหรับใช้เป็นแนวทางปฏิบัติกับผู้ปกครองกลุ่มอื่น ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการสื่อสารเรื่องเพศ และส่งเสริมให้เกิดทักษะการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่ 1) ควรมีการศึกษาติดตามผลการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวหลังเข้าร่วมโครงการในระยะยาว เช่น ระยะ 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี เพื่อศึกษาความคงอยู่ของพฤติกรรม โดยการสอบถามผ่านทางโทรศัพท์หรือช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกและไม่เป็นการรบกวนความเป็นส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างมากเกินไป 2) ควรศึกษาผลของหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในการพัฒนาศักยภาพบุคคลในครอบครัวด้านการสื่อสารเรื่องเพศกับวัยรุ่นในกลุ่มวัยอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น วัยเด็ก วัยรุ่นตอนต้น และวัยรุ่นตอนปลาย 3) ควรมีการศึกษาค้นคว้าของหลักสูตรผู้ใหญ่เปิดใจลูกหลาน (รัก) ปลอดภัยในการพัฒนาศักยภาพบุคคลในครอบครัวด้านการสื่อสารเรื่องเพศกับวัยรุ่น ที่มีปัจจัยปัญหา

พฤติกรรมอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น พฤติกรรมติดเกม การดื่มสุราและการใช้สารเสพติด เป็นต้น และ 4) ควรมีการศึกษาโปรแกรมที่ใช้แนวคิดทฤษฎีอื่น ๆ มาใช้ในการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวอื่นเพิ่มเติม

บรรณานุกรม

- วรรณวรงค์ ทนงสุทธิ์. (2564). สุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา พระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2562). รายงานประจำปี 2562 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). กรุงเทพมหานคร: กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- อรไท พิพิธพัฒน์ และคณะ. (2551). การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในเยาวชน ตำบลเชียงกลาง อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส).
- อารีรัตน์ จันทร์ลำภู. (2565). สถิติการคลอดของแม่วัยรุ่นในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565. กรุงเทพมหานคร: สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- อุดมพร ยิ่งไพบูลย์สุข และเปรมวดี คฤหเดช. (2554). เพศวิถีของนักศึกษาในเขตรัตนโกสินทร์ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- Davis-Kean, P. E., and Sexton, H. R. (2009). Race differences in parental influences on child achievement: Multiple pathways to success. *Merrill-Palmer Quarterly*, 55(3), 285–318.
- Mackenzie, S. (2002). *Organized Crime & Common Transit Networks. Trends & Issues in Crime and Criminal Justice*. Canberra: Australian Institute of Criminology.
- Miles and Huberman. (1984). *Qualitative Data Analysis: A Sourcebook of New Method*. London: Sage Publications.